



Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága  
**8/18. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY**  
Luxembourg, 2018. január 25.

A C-473/16. sz. ügyben hozott ítélet  
F kontra Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal

## **A menedékkérő szexuális irányultságának meghatározása céljából nem vethető alá pszichológiai tesztek**

*Az ilyen teszt elvégzése ugyanis aránytalan beavatkozást jelent a kérelmező magánéletébe*

2015 áprilisában egy nigériai állampolgár menedékjog iránti kérelmet nyújtott be a magyar hatóságokhoz, amelyben azt állította, hogy attól fél, hogy származása szerinti országában homoszexualitása miatt üldöztetésnek lenne kitéve. Annak ellenére, hogy e hatóságok megítélése szerint a kérelmező nyilatkozatai között nem voltak ellentmondások, elutasították a kérelmet azzal az indokkal, hogy a kérelmező személyiségvizsgálata céljából kért pszichológus szakértői vélemény nem igazolta e személy szexuális irányultságával kapcsolatos állítását.

A menedékkérő keresetet nyújtott be e határozat ellen a magyar bíróságokhoz, és azt állította, hogy a szóban forgó szakértői vélemény pszichológiai tesztjei súlyosan sértik az alapvető jogait, és nem alkalmasak szexuális irányultsága valószínűsítésének értékelésére.

Az ügyben eljáró Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Magyarország) azt a kérdést teszi fel a Bíróságnak, hogy a magyar hatóságok vizsgálhatják-e a menedékkérő szexuális irányultságára vonatkozó nyilatkozatait pszichológus szakértői vélemény alapján. Amennyiben a Bíróság nemleges választ ad az első kérdésre, a magyar bíróság azt is szeretné megtudni, hogy léteznek-e mégis olyan szakértői módszerek, amelyeket a nemzeti hatóságok felhasználhatnak a szexuális irányultság miatti üldöztetés kockázatán alapuló menedékjog iránti kérelemmel kapcsolatban tett nyilatkozatok hitelességének vizsgálatához.

A mai napon kihirdetett ítéletében a Bíróság legelőször is megállapítja, hogy a menekült jogállás nyújtásának feltételeire vonatkozó irányelv<sup>1</sup> **lehetővé teszi a nemzeti hatóságok számára, hogy szakértői véleményt kérjenek** a kérelmező nemzetközi védelem iránti valódi igényeinek pontosabb meghatározása céljából. **A szakértői vélemény esetleges igénybevételére vonatkozó részletes szabályoknak azonban meg kell felelniük az Európai Unió Alapjogi Chartájában biztosított alapvető jogoknak**, így az emberi méltóság tiszteletben tartásához való jognak, valamint a magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jognak.

Ezzel összefüggésben nem zárható ki, hogy a menedékkérő szexuális irányultságával kapcsolatos nyilatkozatainak értékelése során a szakértői vélemények bizonyos formái hasznosnak bizonyulnak a kérelemben előadott tények és körülmények értékelése céljából, és elkészíthetők e kérelmező alapvető jogainak veszélyeztetése nélkül. A Bíróság e tekintetben ugyanakkor kiemeli, hogy a kérelmező szexuális irányultságával kapcsolatos nyilatkozatainak értékelése keretében a nemzeti hatóságok és bíróságok **nem alapíthatják határozatukat kizárólag a szakértői vélemény következtetéseire, és nem köthetik őket e következtetések.**

A Bíróság ezt követően megállapítja, hogy amennyiben a menedékkérő szexuális irányultsága valóságának értékelésére szolgáló pszichológiai szakvélemény elkészítését a kérelem megvizsgálásáért felelős nemzeti hatóságok kéri, az a személy, akiről e szakvélemény készül,

<sup>1</sup> A harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról szóló, 2011. december 13-i 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2011. L 337., 9. o.; helyesbítés: HL 2017. L 167., 58. o.).

olyan helyzetben van, hogy a jövője nagymértékben attól függ, hogy e hatóságok hogyan bírálják el a kérelmét. Az, hogy a kérelmező esetlegesen megtagadja azt, hogy alávesse magát a kérdéses teszteknek, továbbá fontos tényező lehet, amelyre a nemzeti hatóságok támaszkodnak annak meghatározása céljából, hogy e személy kellően alátámasztotta-e e kérelmét.

Következésképpen, még abban az esetben is, ha az ilyen tesztek elvégzése formálisan az érintett személy hozzájárulásához van kötve, e hozzájárulás nem feltétlenül szabad, mivel azon körülmények nyomásának van kitéve, amelyben a menedékkérő van. Márpedig ilyen körülmények között **a kérelmező szexuális irányultságának meghatározására irányuló pszichológiai szakvélemény beszerzése beavatkozást jelent e személy magánéletének tiszteletben tartásához való jogába.**

Azon kérdést illetően, hogy a magánéletbe történő ezen beavatkozás igazolható-e a kérelmező nemzetközi védelem iránti valódi igényeinek értékeléséhez hasznos tényezők összegyűjtésére irányuló céllal, a Bíróság kiemeli, hogy a szakértői vélemény csak akkor fogadható el, ha az kellően megbízható módszereken alapul. E kérdésről nem a Bíróságnak kell határoznia, azonban a Bizottság és több kormány is vitatta ezt. A Bíróság egyebekben megállapítja, hogy **az ilyen szakértői véleménynek a magánéletre gyakorolt hatása aránytalan e céllal.** A Bíróság ezzel kapcsolatban többek között megjegyzi, hogy **e beavatkozás különösen súlyos, mivel a kérelmező legintimebb életszférainak feltérképezését célozza.**

A Bíróság emellett megjegyzi, hogy a menedékkérő szexuális irányultságának meghatározására irányuló pszichológiai szakvélemény elkészítése **nem nélkülözhetetlen** a kérelmező szexuális irányultságával kapcsolatos nyilatkozatai hitelességének értékeléséhez. A Bíróság ezzel kapcsolatban kiemeli, hogy az irányelv értelmében abban a helyzetben, amikor a kérelmező szexuális irányultságát nem támasztják alá okirati bizonyítékok, **a nemzeti hatóságok – amelyeknek megfelelő szakszeméllyel kell rendelkezniük – többek között támaszkodhatnak az érintett személy nyilatkozatainak logikailag összefüggő voltára és hihetőségére.** E szakvéleménynek azonban a legjobb esetben is csak korlátozott a megbízhatósága, így a menedékkérő nyilatkozatai hitelességének értékelése során megkérdőjelezhető a hasznossága, különösen akkor, ha – a jelen esethez hasonlóan – a kérelmező nyilatkozatai között nincsenek ellentmondások.

E körülmények között a Bíróság azt a következtetést vonja le, hogy **a Charta<sup>2</sup> fényében értelmezett irányelvnek nem felel meg az, hogy pszichológus szakértői véleményt alkalmazzanak a menedékkérő szexuális irányultsága valóságának értékeléséhez.**

---

**EMLÉKEZTETŐ:** Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

---

*A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.*

*A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon*

*Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499*

*Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106*

---

<sup>2</sup> 7. cikk.